

**Plejeudvalget for Hald Sø fredningen.
Referat efter møde den 15. marts 2004**

Deltagere:	
Ingrid Astrup (IA),	Lodsejerrepræsentant
Anders Aage Kuhr Lajer (AAL)	Lodsejerrepræsentant
Vibeke Rosendahl Olsen (VRO)	Lodsejerrepræsentant
Per Lange (PLA)	Lodsejerrepræsentant (suppleant)
Poul Blicher Andersen (PBA)	Viborg Kommune
Steen Bonne Rasmussen (SBR)	Fussingø Statsskovdistrikt
Merete Nielsen (MN)	Viborg Amt
Jesper Stenild (JS)	Sekretær, Viborg Amt (ref.)
Ole Jakob Svendsen (OJS)	Skov- og landskabsingeniørstuderende, Viborg Amt
Afbud fra:	
Hanne Døssing (HD)	Karup Kommune

JS bød velkommen på vegne af Viborg Amt – konstaterede at Per Lange var mødt frem til mødet på grundlag af den dagsorden, der var udsendt til suppleanterne til orientering. Der var ingen indvendinger imod at PLA deltog i mødet. Fremover vil det fremgå af brevene med dagsordenen, at de sendes som orientering til suppleanterne.

Idet JS udleverede en revideret dagsorden, gik man over til dagsordenen.

1. Orientering fra Fussingø Distrikt og Viborg Amt om de forventede aktiviteter i området i løbet af 2004.

Viborg Amt:

Amtet afslutter rydning ved Elleskovhus i løbet af foråret. Rydning af gran i familien Heibergs løvskov udskydes til vinteren 2004/2005.

MN har planlagt en naturvandring på det nyrøddede areal den 9. juni.

Fussingø Distrikt:

Har samlet afgræsning af arealet syd for Dollerup Bæk. Der sættes fold rundt om Skovens arealer og de private lodseje-

re.

Over de næste 5 år vil distriktet fortsætte rydningerne af Dollerup Bakke og arealerne ved Ravnsbjerg

2. Orientering om verserende sag om forbud mod ridning ved Dollerup Kirke.

JS orienterede om baggrunden for sagen, hvor amtet efter anmodning fra en lodsejer har etableret rideforbud på en sti og i den forbindelse opsat en kæde. Forbuddet er etableret i overensstemmelse med fredningen, hvorefter den pågældende sti er forbeholdt gående.

Men da stien samtidig er optaget på kommunens stifortegnelse, og desuden er en tinglyst som en offentlig adgangsret, er sagen kompliceret, og derfor ikke afsluttet endnu.

Både IA og VRO gav udtryk for at folk i Dollerup var meget utilfredse med, at der er etableret en fysisk spærring (kæde) af stien, dels fordi den er grim, dels fordi den begrænser den adgang, man hidtil har haft.

JS svarede, at den første bom, der havde været sat op, havde været væsentlig pænere, men at udformning havde måttet ændres, fordi der blev klaget over, at en barnevogn ikke kunne passere bommen. Desuden er der efter amtets opfattelse, som udgangspunkt, kun ret til gående færdsel. Men det er bl.a. det, der i øjeblikket drøftes med Viborg Kommune, og som gør, at sagen ikke er afsluttet.

Under diskussionen blev det fremført, at problemet med ryttere måske ikke i så høj grad skyldes enkelte ryttere, der kommer ridende i skridtgang, men at der også er tale om flokke på 10-20 ryttere, der kommer i høj fart.

JS gav udtryk for, at amtet, som myndighed i forbindelse med fredningen, har en forpligtelse til at varetage såvel brugernes (offentlighedens) interesse som lodsejernes.

Alle var enige om, at det bedste ville være, hvis man lokalt kan finde en løsning, som alle parter kan tilslutte sig.

Emnet blev i øvrigt diskuteret mere generelt under punkt 4.

3. Hvad kan man som privat (skov)ejers under Hald Sø fredningen tillade sig af skiltning, og er der bestemte regler for hvordan skiltningen skal se ud? Har man sanktionsmuligheder og evt. hvordan, hvis folk ikke overholder reglerne?

Der findes et standardskilt som informerer om de regler, der er. Skiltet kan man bl.a. få gennem Dansk Skovforening tlf: 33 24 42 66 (*Dette er efterfølgende bekræftet af Skovfor-*

eningen ref). Naturbeskyttelses og skovloven er under revision, og her ændres adgangsreglerne formentlig, så det kan anbefales, at vente med at anskaffe skiltet til det er ført ajour med de nye regler.

Hvis der er tale om begrænsning af adgangen på de stier, der er udlagt i fredningen, eller de kommunale stier, der går gennem området, skal ejeren kontakte henholdsvis amt eller kommune.

Ved overtrædelser af reglerne er det kun politiet, der har mulighed for f. eks. at give bøder, derfor skal der ske en anmeldelse, evt. i samarbejde med amt eller kommune.

4. Der kommer en landsdækkende lejr for (flere hundrede) islandske heste til Hald hovedgård i sommer, hvordan orienteres der om ridning i de private skove, og hvordan inddrager man de private (skov)ejere?

SBR kunne oplyse, at den pågældende lejr er blevet aflyst. Men punktet affødte en principiel diskussion.

Og holdningen var, at ved sådanne arrangementer (uanset om der er ryttere, orienteringsløbere, folk der kører mountainbike og lignede), skal der orienteres om, hvor der er mulighed for at færdes lovligt. Derudover kan arrangørerne selvfølgelig gå ud og lave aftaler med enkelte lodsejere om specielle adgangsmuligheder i forbindelse med arrangementet.

Særlig med hensyn til ridning gjorde AAL opmærksom på, at der gennem hele fredningssagen aldrig har været nævnt, at de udlagte stier skulle kunne bruges til ridning, og det er hele tiden blevet præciseret, at der var tale om gående, og f. eks. heller ikke cyklende.

JS fremhævede at det bedste er, hvis man lokalt finder et niveau for færdsel, som tilgodeser både ejere og brugere, og myndighederne griber kun ind, hvis der kommer henvendelser fra enten ejere eller brugere, eller hvis en færdsel er uhensigtsmæssig f. eks. i forhold til naturen eller andre af de interesser de er sat til at varetage.

Derfor er det meget op til de organisationer, der organiserer brugerne, at holde selvjustits i egne rækker, fordi det ofte er de få, der ikke opfører sig hensynsfuldt, der ødelægger det for de mange, som gør det.

Det er også vigtigt, at hvis en organisation udgiver oriente-

ringskort, eller kort med vandre-, cykel- eller rideruter, at disse holder sig på arealer hvor aktiviteten er tilladt, eller hvor der er indgået en aftale med ejerne om betingelserne for udøvelsen af aktiviteten.

5. Hvordan er samarbejde og koordinationen mellem Viborg kommune og Viborg amt om myndighedsudøvelsen i Hald sø fredningen?

F. eks i forbindelse med udvidelser af huse, som, når træer-ne bliver fældet, kommer til at blive alt for dominerende i landskabet.

PBA oplyste, at mange af husene i området ligger uden for fredningen, og derfor er reguleret af de almindelige regler for at bygge i landzone, og medmindre der ligger en lokalplan for området, der beskriver en bestemt måde at bygge på, så har kommunen ingen hjemmel til at regulere udseendet af nybyggeri.

Drejer det sig om byggeri i fredningen så gælder det som hovedregel at Fredningsnævnet skal godkende størrelse udformning og placering.

6. Tyre på arealer med offentlig adgang.

En ny folder fra landbrugets rådgivningscenter anbefaler at man ikke bør gå ind i en fold med tyr og at er ikke bør være tyr på arealer med offentlig adgang.

Af praktiske årsager har man på en eng givet tilladelse til, at der må gå tyr på arealet, selvom det betyder, at offentligheden skal gå ca. 20 meter i en indhegning med tyr.

Det traditionelle skilt, tyr i indhegningen, virker reelt som en hindring af den offentlige adgang.

Derfor vil amtet erstatte det med et skilt, hvor der står ”passage for tyr”. AAL mente, at et decideret advarselsskilt er det bedste, fordi nogle mennesker ikke er nok bevidste om tyres farlighed.

Amtet har valgt løsningen, fordi et botanisk interessant areal ønskes afgræsset, og fordi dyreholderne gerne vil have tyren gående ved køerne, for at de kan blive med kalv.

Arealet har problemer med kvægmyg, hvorfor det er vigtigt, at dyrene kan trække væk og derfor har dyrene brug for at passere stien.

Amtet har derfor valgt et kompromis, hvor dyrene incl. tyr kan krydse stien på en strækning af ca. 20 meter.

Der blev drøftet forskellige løsninger, enten helt at lukke stien i perioder, eller afgræsse engen separat i perioder, hvor

risikoen for forekomst af kvægmyg er mindst. VRO foreslog, at man kunne betale for insemination af kørner, så tyr på arealet helt kunne undgås.

MN gav udtryk for, at amtet vil arbejde videre med mulige løsninger, og at man var klar over, at den foreslåede løsning også er problematisk, men indtil videre er det den løsning, man har valgt.

7. Orientering om ansøgning om midler fra EU (LIFE – nature).

Den ansøgning, der blev orienteret om på det sidste møde, er gået igennem det første nåleøje i EU. En endelig afgørelse forventes midt på sommeren. Et evt. tilskud betyder ikke nye plejeinitiativer i forhold til fredningen, men kan betyde, at så vel skovdistriktet som amtet kan nå længere med de afsatte midler.

8. Status for plejeplan og hjemmeside.

Såvel lodsejerrepræsentanter og Viborg kommune kritiserede, at dette arbejde endnu ikke er kommet i gang.

JS tog kritikken til følge og lovede, at arbejdet med begge dele opprioriteres, og der stiles imod at have en plan klar til sommerferien og senest til næste møde i plejeudvalget.

IA henviste til rydningerne med 5 – års frist i fredningen og spurgte, om ejerne kunne blive beskyldt for at handle ulovligt, hvis det ikke er sket ved fristens udløb.

JS svarede, at det er plejemyndighedens problem, dvs. amtet på de privatejede arealer.

9. Fastlæggelse af besigtigelser i 2004.

JS kommer med oplæg til et tidspunkt i juni måned. Hovedemnet vil være fokus på den offentlige adgang til fredningen.

10. Gensidig orientering

11. Eventuelt.

Punkterne blev slået sammen.

Sejlads og bådeplads på søen blev drøftet.

SBR orienterede om, at lodsejere med jord ned til søen, kommer forrest i køen til en bådplads.

Der er pt. en venteliste på ca. 15 år. Og der gives ca. 10 nye bådpladser om året. Bl.a. for at nedbringe ventelisten, har Skovdistriktet givet tilladelse til, at Sportsfiskerforeningen og Hald Sø Bådelaug har et antal ”foreningsbåde” i søen.